

(afbeeldingen en programma lezingen en excursies ontbreken)

INHOUDSOPGAVE BLAADJE 2009/2

- Uit het bestuur - Finette van der Heide
- Redactioneel - Tobias Woldendorp
- Uitnodiging - Het bestuur
- Met vrije wandelaars op de boot en de fiets - Frans van der Feen
- Verslag Algemene Ledenvergadering - Lida den Ouden
- De kleurige tropen van Suriname - Frans van der Feen
- Tweede Amsterdamse Stadsvogeldag - Hanna Hirsch
- Stand van zaken KNSF terrein - Jan Timmer
- Natura
- Naam gebied: Botshol - Jan Simons & Peter Veen
- Jaarverslag Planten- en paddenstoelenwerkgroep - Ger van Zanen
- Jaarverslag paddenstoelenwerkgroep voor microscopie- Ger van Zanen

UIT HET BESTUUR

Dit stukje schrijf ik op 15 april, een prachtige voorjaarsdag, de thermometer wijst 24°C aan. Alles staat in bloei.

De KNNV Amsterdam staat er ook weer wat zonniger voor. Wel vraag ik u om nog eens goed te kijken of u de contributie voor 2009 betaald hebt. Omdat Yvonne Swerissen op dit moment in beslag genomen wordt door persoonlijke omstandigheden zullen de penningmeester Stijntje A. Hallink en ondergetekende leden met een contributie-achterstand aanschrijven en wij hopen dat dit er maar heel weinig zullen zijn.

Onze plek in de kantine van De Nieuwe Ooster bevalt ons goed. Wij zijn erg blij dat we daar afsluitbare kasten hebben waar we niet alleen het archief, boeken en kraamspullen kunnen opbergen, maar waar ook microscopen en binoculairs bewaard kunnen worden. Wij gaan daarom fondsen werven om enkele microscopen en binoculairs voor de vereniging aan te schaffen. We hopen dat we daarmee vooral de werkgroepen kunnen ondersteunen, en ook op de mini-cursussen kunnen deze hulpmiddelen heel handig zijn.

De Nieuwe Ooster is een prachtig gedenkpark en Arboretum. Op www.arboretum-denieuweooster.nl vindt u daar meer over. Elke eerste zondag en woensdag van de maand is er een rondleiding.

Intussen heeft onze coördinator lezingen en excursies nog steeds erg te kampen met de handicap dat haar telefoon en internetverbinding afgesloten zijn. Opnieuw hoop ik dat haar problemen voorbij zijn als dit Blaadje bij u in de bus valt. Maar zij is bereikbaar op haar mobiele nummer. Vanwege de kosten kan ze niet iedereen terugbellen, waarvoor onze excuses. Toch hebben we dankzij onze trouwe excursieleiders weer een aardig programma samengesteld.

Enkele bijzonderheden:

De bus-excursie van 30 mei naar de stuwwallen van de Veluwe valt weliswaar in het Pinksterweekend (dat ging niet anders en er is altijd wel wat), maar we hopen op veel belangstelling want hij is de moeite waard. Verder is er de inventarisatiedag, dit jaar op 4 juli naar het Goois Natuurreservaat. En we gaan met een fluisterboot van Natuurmonumenten in het kader van het Natura 2000 project de Botshol bezoeken.

Intussen is de gemeente Amsterdam bezig een structuurvisie voor de komende dertig jaar op te stellen. De gemeente vraagt ideeën en meningen van Amsterdammers en het kan geen kwaad als daar veel inbreng van natuurbeschermers bij zit. De gemeente heeft een website geopend waarop burgers dit hele jaar hun mening kunnen geven. Ik roep u op dit te doen op de website www.binnen30minuten.nl.

Een andere zaak die onze aandacht behoeft is dat de Hortus van de VU plaats moet maken voor nieuwbouw. U vindt hier in dit Blaadje een stukje over waarin een het verzoek staat om te ageren door een kaartje te sturen aan het college van bestuur van de VU.

En op 15, 16 en 17 mei (ik hoop dat dit Blaadje net op tijd is!) kunt u amfibieën tellen tijdens het nationaal Plonzenweekend, zie www.plonzenweekend.nl.

Ik wens u veel plezier met dit Blaadje en met de activiteiten in het komende voorjaar!
Finette van der Heide, voorzitter

REDACTIONEEL

Wederom een zomers en leesbaar Blaadje. Mede door de levendige bijdrage van Frans van der Feen, die amper teruggekeerd van een verblijf van 18 dagen in de jungle van Suriname, waar geheel toevallig ook de redactie aanwezig was, een dagboekverslag met wetenswaardigheden over het leven in het regenwoud aan het papier heeft toevertrouwd.

Dankzij de niet aflatende en immer enthousiaste inzet van ons aller Jan Timmer is het een geweldige ervaring geworden.

Ondergetekende werd tussen het spotten van bijzondere miervogels en dito lijsters na enige tijd wel duidelijk waarom een huwelijk tussen KNNV en De Vogelwerkgroep Amsterdam nooit geconsumeerd is. Tussen de verenigingen ligt een wereld van verschil. Een wereld bevolkt door rekkelijken en preciezen. Tussen mensen, die ook nog wel gewoon willen wandelen en genieten van het landschapsschoon en obsessieve vogelaars, die om 07.00 uur de kijker aan de ogen schroeven en er pas bij duisternis, precies twaalf uur later er de brui aan geven. En bij duisternis de vogelverhalen elders langs de equator beleefd met elkaar deelden. Voor de KNNV-ers wordt er dit voorjaar en aansluitende zomer weer veel wandel-en spotgenot aangeboden. Ga meteen naar het excursieprogramma, want het is zo eind mei.

Tobias Woldendorp

UITNODIGING

Sinds kort heeft onze vereniging eindelijk een prachtige ruimte in het gebouw van de groenvoorziening van De Nieuwe Ooster gekregen waar we erg gelukkig mee zijn. Deze ruimte is buitengewoon geschikt voor onze vergaderingen, lezingen, minicursussen en voor de werkavonden van onze werkgroepen. Onder het genot van een hapje en een drankje kunnen onze leden kennismaken met de activiteiten van enkele van deze werkgroepen. Ook kunt u op deze dag al uw vragen, op- en aanmerkingen, ideeën, enz. kwijt aan het bestuur.

Graag nodigen wij u daarom uit **om op zondag 14 juni van 13.00-17.00 uur een kijkje te komen nemen.**

Het Bestuur

MET DE VRIJE WANDELAARS OP DE BOOT EN FIETS

Vogelaar Evert Pellenkoff begeleidt ook excursies voor anderen dan het KNNV. Zaterdag 24 januari gingen we met hem, leden van Nemo (vereniging van vrije wandelaars) en IVNTMers op de draagvleugelboot naar IJmuiden. Leuk om de havens eens vanaf het water te bekijken, langs Ceres en met zicht op de diverse schoorstenen, waar de slechtvalk broedt.

In IJmuiden aangekomen fietsten we langs de havens, speurend of er nog wat bijzonders zou zitten – maar verder dan wat meeuwen kwamen we niet. Bij het strand is het altijd even slikken om daar het verschrikkelijk lelijke door beton bedorven gebied in te komen. Gelukkig vergoeden de leuke waarnemingen daar veel. Tussen een hele zwerm futen pikte Evert in het jachthaventje de reeds op internet gemelde roodhalsfuut eruit. Ook enkele dodaars die daar vaak onder de vlonders vissen.

Toen de pier op,, wel gemakkelijk op de fiets. Na enkele stormachtige dagen was het nu mooi weer, al stond er wel een koude wind. Een echtpaar dat vanaf de auto was komen lopen had al een heel stel sneeuwgorzen gezien – een bonte kraai!

Op de pier zagen we de gebruikelijke steenlopers met hun bruine bh-tje, zo tam als wat, paarse strandlopers en een paartje tja – krombekstrandlopers, bonte strandlopers – we kwamen er niet goed uit.

Op de punt, bij het vuurtorentje (met de fiets op zee, dus eigenlijk), werd een roodkeelduiker ontdekt! En er zwom een (grijze) zeehond.

Na een tijdje moesten we terug. Halverwege zagen we een mannetje zwarte zee – end en een vrouwtje grote zee – end, raar koppel, niet?

Toen over het fietspad achter het Kennemermeertje langs. In de duindoorns kramsvogels en een putter, op het meertje tafeleend, krakeend en kuifeend, erboven een vrouwtje sperwer.

In een haarspeldbocht bovenop het duin werd nog een keer de scoop opgesteld. Er waren veel zwarte kraaien, maar de bonte liet zich niet meer aan ons zien.

Tenslotte fietsten we met zTMh zessen langs de rand van IJmuiden het duingebied in, een leuke tocht, waarbij we een hert zagen en schotse Hooglanders. Verder, door Duin- en Kruidberg naar Santpoort. In de Hekslootpolder zagen we een stormmeeuw, een blauwe reiger, die een kleine snoek ving en opslokte, een grote groep grauwe ganzen, en aan de andere kant, in het meertje bij Velserbroek, smienten en slobenden.

Het doet altijd weer goed als je ergens, zoals hier in Spaarndam, de in het bestaan bedreigde mussen hoort kwetteren. Evert kon er geen genoeg van krijgen en stelde voor om nog – ven langs de Inlaagpolder te rijden, niet alleen er langs, maar ook nog erin. Dat leverde nog wel een schitterende waarneming op! Een stuk of vijf paar nonnetjes!

Verderop bij het ruige landje een hele lichte buizerd in een boom en toen nog een donkerder exemplaar. Op de omgeploegde kluiten aan de andere kant een grote gele kwikstaart.

Dit tochtje was dus wel weer zeer de moeite waard!

Frans van der Feen

VERSLAG ALGEMENE LEDENVERGADERING jaargang 108 14 maart 2009

Aanwezig zijn 32 leden, inclusief 6 bestuursleden en inclusief de ereleden Ger van Zanen en Hein Koningen.

Afwezig met bericht zijn: Astrid Tilstra, Marianne Kits van Heiningen, Wendy Bach Kolling, Yvonne Swerissen en Ronald van Weeren.

1. Opening door de voorzitter en terugblik op het afgelopen jaar

De voorzitter Finette van der Heide verwelkomt alle aanwezigen en speciaal de ereleden Ger van Zanen en Hein Koningen. Alle leden wordt gevraagd de presentielijst te tekenen en daarbij ook, indien van toepassing, hun e-mailadres te vermelden.

Finette geeft een terugblik op het afgelopen jaar, daarbij ook verwijzend naar het Jaarverslag bestuur 2008 van Lida den Ouden in Blaadje 2009/1, blz. 11. Het afgelopen jaar zijn twee van onze trouwe leden, Albert van Dijk en Bep Visser, helaas overleden.

Het was een turbulent jaar:

- we raakten onze lezingenruimte kwijt;
- we stonden even rood;
- de mossenwerkgroep stopte er mee;
- onze lezingen- en excursiecoördinator, Karin Wijnkoop, zit zonder telefoon en internet en heeft het eigenlijk met deze klus te druk in haar eentje.

We hebben er het volgende aan gedaan:

- Er is een nieuwe lezingenruimte gevonden bij DNO, en wel gratis. Met afsluitbare kasten. We kunnen hier nu ook microscopen en binocs veilig opbergen. Plus onze voorraadspullen en papierhandel. Het gedenkpark DNO staat vol monumentale bomen, er is al een excursie geweest, geleid door Henk Wolters en op de omslag van Blaadje zal dit jaar steeds een boom uit het gedenkpark staan.
- Yvonne Swerissen en Stijntje A. Hallink hebben hard gewerkt en met name Yvonne heeft achterstallige contributiebetalers aangeschreven. De contributiebetaling loopt nu goed.
- Dat de mossenwerkgroep is gestopt is erg jammer. Ook de hydrobiologische werkgroep is weinig actief. Wij hopen op een doorstart voor beide. Nico Schonewille, coördinator werkgroepen, probeert beide werkgroepen weer op gang te helpen.
- Lezingen en excursies: Wij zouden willen dat meer leden hiermee aan de slag gaan. Wij roepen u op om Karin te helpen een lezingen- en excursiecommissie op te richten, deze is erin het verleden ook geweest.

Geert Timmermans heeft de website weer bijgehouden en een inventarisatiedag, dit keer naar het Vliegenbos in Amsterdam-Noord, georganiseerd, het verslag hiervan staat in Blaadje 1, 2009. Geert zal ook dit jaar weer een inventarisatiedag organiseren, nu naar het gebied Kruisberg bij Bussum-Zuid. Datum volgt nog. Geert zit in de landelijke werkgroep die zich bezig houdt met het ontwikkelen van een nieuwe, meer uniforme website voor de KNNV-afdelingen. Waarvoor onze dank. Rob van Dijk en Tobias Woldendorp hebben Blaadje weer 4 maal in elkaar gezet. Het zag er erg goed uit. We kregen complimenten vanuit de landelijke KNNV en een mooi uitgevoerd Blaadje is ook aantrekkelijk voor aspirant-leden.

Finette komt nog even terug op Blaadje bij punt 10 rondvraag.

Evert Pellenkoff zit in de landelijke promotiecommissie Hij heeft ook de KNNV stand op de fiets- en wandelbeurs in de RAI, 2 weken geleden, georganiseerd. Waarvoor dank.

Ook komend jaar willen we met een kraam aanwezig zijn op enkele beurzen en markten.

Er waren afgelopen jaar twee volgeboekte busexcursies, erg leuk. Dit jaar gaat de eerste busexcursie naar de Veluwe, dit op veler verzoek. Norbert Daemen zal de excursie weer leiden. De datum is nog niet precies bekend, 16 of 30 mei. Kijk op de

website of bel Karin even (op haar mobiele nummer!).

Verder worden er dit jaar in het kader van Natura 2000 3 excursies naar de Botshol gehouden met Jan Simons als excursieleider, zie de website of Blaadje 2. Er is in 2009 een water- en oeverplantenproject van de landelijke KNNV, ook is 2009 het jaar van de egel en wordt Darwin herdacht. Hier zal ook door onze afdeling aandacht aan besteed worden.

Op het gebied van natuurbescherming is Jan Timmer actief geweest. Wederom, net als voorgaande jaren, heeft hij zich ingezet tegen de bebouwing van het voormalige kruisfabriekterrein in Muiden. Hij heeft ook de landelijke Themadag Wet Ruimtelijke Ordening bijgewoond, en hij heeft een reis naar Suriname georganiseerd.

Finette en Lida hebben de Vertegenwoordigende vergadering en tweemaal de Beleidsraad bijgewoond. In het algemeen kan gesteld worden dat het landelijk bestuur actiever is geworden en veel meer zaken centraal wil proberen te regelen. Wij vinden dat wel terecht, ook in het licht van de (flinke) afdracht. Het LB houdt zich verder bezig met het ontwikkelen van een centrale, uniforme website voor de afdelingen, het opstellen van een KNNV-database voor de waarnemingen, dit doet zij samen met www.waarneming.nl. Voor de afdelingen die nog geen goede statuten hebben regelen ze dit ook centraal, daartoe hebben ze o.a. van onze afdeling de statuten opgevraagd. Er zijn enkele cursussen opgezet, de Nieuwsbrief LB verschijnt enkele malen per jaar en het Natura 2000 project voor 2009 verzorgen zij samen met de afdelingen.

Tot slot: er zijn nog boekjes Vogelen in Amsterdam verkrijgbaar, â, - 7,95 voor leden.

De voorzitter sloot de terugblik af met dank aan David die dit jaar terugtrad als penningmeester en bestuurslid en dank aan Riet Vogel voor haar hulp tijdens vergaderingen en lezingen. Zij kregen beiden een cadeautje en applaus.

2. Ingekomen stukken en mededelingen.

Geen

3. Verslag van de Algemene Ledenvergadering van 8 maart 2008 en van de extra Algemene Ledenvergadering van 21 januari 2009 (gepubliceerd in Blaadje 2009/2)

De verslagen worden goedgekeurd.

4. Bespreking diverse jaarverslagen over 2008 (gepubliceerd in Blaadje 2009/1).

1. jaarverslag bestuur, Blaadje 2009/1, blz. 11. Geen opmerkingen. Lida bedankt.

2. jaarverslag mossenwerkgroep: Blaadje 2009/1, blz. 11. Geen opmerkingen. Ad Bouman wordt bedankt voor dit laatste verslag.

3. jaarverslag insectenwerkgroep, Blaadje 2009/1, blz. 13. Badda heeft een zeer uitgebreid verslag gemaakt waarvoor ze wordt bedankt. .

Het jaarverslag ledenadministratie is dit jaar niet gelukt door persoonlijke omstandigheden van Yvonne. Het jaarverslag van de planten- en paddenstoelenwerk-groepen van de paddenstoelenwerkgroep voor microscopie, beide opgesteld door Ger van Zanen, worden in Blaadje 2009/2 gepubliceerd.

De voorzitter bedankt iedereen voor zijn inzet en de zaal applaudisseert.

5. Jaarrekening en balans over 2008, verslag van de kascommissie over 2008 en de begroting over 2009

Stijntje deelt de Resultatenrekening en Balans 2008 uit aan de aanwezigen en zij

geeft aan de hand van de resultatenrekening 2008 een toelichting op de baten en lasten over dit jaar. De post contributie is in 2008 fors lager dan in de voorgaande jaren, dit komt door een andere methode van boekhouden. Stijntje boekt alle posten in het jaar waarop ze betrekking hebben, in het verleden werden ze geboekt in het jaar waarin ze binnenkwamen of uitgingen. Dit heeft een eenmalig effect op het resultaat van 2008, omdat de opbrengsten van de contributie over 2009 pas volgend jaar worden opgenomen in het resultaat van 2009.

We zijn dit jaar net in de zwarte cijfers geïndigd. Het eigen vermogen bedraagt â, - 6010. Daarna krijgt Hein Koningen namens de kascommissie het woord. De kascommissie bestaande uit Wendy Bach Kolling, Wim Nierop en Hein Koningen, heeft de jaarrekening en de onderliggende stukken doorgenomen. Zij merkt op dat de financiële positie en met name de reële hoogte van het eigen vermogen van onze vereniging haar zorgen baart. Zij concludeert wel dat de jaarrekening zorgvuldig is samengesteld en dat de balans een correct beeld geeft van de financiële positie van onze vereniging. De kascommissie stelt de vergadering dan ook voor decharge te verlenen aan de penningmeester over de jaarrekening van het boekjaar 2008. De vergadering gaat onder applaus akkoord.

6. Verkiezing kascommissie

Wendy Bach Kolling is statutair aftredend per 04-03-2009. Wendy kon helaas niet aanwezig zijn vanavond maar Finette heeft contact met haar gehad en Wendy heeft zich bereid verklaard nog 3 jaar aan te blijven in de kascommissie. Applaus van de aanwezigen.

7. Verkiezing van het bestuur.

Er zijn geen wijzigingen in het bestuur dit jaar. Applaus.

8. Verkiezing van een afgevaardigde en een plaatsvervangend afgevaardigde voor de Vertegenwoordigende Vergadering van de KNNV van voorjaar 2009.

Het bestuur verzoekt de vergadering Finette van der Heide, voorzitter, als afgevaardigde voor de VV van de KNNV van 18 april 2009 te verkiezen, respectievelijk Lida den Ouden, secretaris, als plaatsvervangend afgevaardigde. De vergadering gaat onder applaus hiermee akkoord.

9. Verkiezing van een afgevaardigde en een plaatsvervangend afgevaardigde voor de beleidsraad in het najaar van 2009 en het voorjaar van 2010.

Respectievelijk Finette van der Heide en Lida den Ouden worden gekozen.

10. Rondvraag

Finette vraagt aan de aanwezigen of we de nieuwe vormgeving van Blaadje met een kleurenomslag en een duidelijker leesbaar lettertype de komende jaren zullen continueren. De extra kosten zijn ongeveer â, - 540 op jaarbasis (dit voor vier maal 500 Blaadjes). Het afgelopen jaar werden de extra kosten ten laste van een legaat begroot, de komende jaren drukt het op de begroting. Over het algemeen vindt men het een duidelijke verbetering en met meerderheid van stemmen wordt besloten om met deze vormgeving van Blaadje door te gaan.

Finette introduceert Peter Wetzels als nieuwe districtscoördinator van Floron en opvolger van Norbert Daemen die deze functie heeft neergelegd. Peter stelt zichzelf voor en hoopt op een continuering van de goede samenwerking tussen Floron en KNNV. Floron maakt moeilijke financiële tijden door en heeft mensen moeten

ontslaan. Peter vraagt de KNNV-ers die binnen Floron actief waren hun e-mailadres aan hem door te geven, later volgt nog een brief aan de floristen, maar porto is duur en gezien de financiële situatie van Floron wil hij zoveel als mogelijk per e-mail doen. Later dit jaar zal hij nog een dialezing over de flora van de Canarische eilanden verzorgen.

Hans Schut meldt dat zijn excursieverslagen niet altijd in Blaadje geplaatst zijn. Finette zegt dat er al overleg hierover met de redactie is geweest, er zijn inderdaad het afgelopen jaar verslagen â€œzoekgeraaktâ€• , er wordt aan een oplossing gewerkt.

Nora van der Meijden vraagt of de lezingenavonden in het vervolg weer altijd op zaterdagavond gehouden kunnen worden. Dat is inderdaad het geval, de zaal van DNO is nu ook op zaterdagavond voor ons beschikbaar.

11. Sluiting van de vergadering

De voorzitter sluit de vergadering.

Na de pauze verzorgde Martin Melchers, stadsecoloog, in het kader van â€˜ leden voor ledenâ€™ een fraaie dialezing over â€œwonderbaarlijk Amsterdamâ€• .

Namens het bestuur, Lida den Ouden, secretaris

DE KLEURIGE TROPEN VAN SURINAME

Tien vogelaars gingen deze winter met Jan Timmer op reis om de schitterende vogels van Suriname te gaan bekijken. Samen met gids Otte Ottema, die de mooiste plekken daarvoor weet, trokken we door dit prachtige land. Hoewel in de Gierzwaluw een gedetailleerd verslag komt, verzocht de redactie mij om een impressie:

Dag 2. zaterdag 14 februari 2009

Brulapen

Om 6.30 u zijn we klaar wakker (ja in Nederland is het nu al 10.30 u). Vannacht hebben we de brulapen gehoord. Een geluid alsof er ergens een fabriek stoom afblaast of een straaljager die niet voorbij gaat. Dat geluid krijgen we elke nacht wel even.

Om 7 uur wordt het licht en gaan we op de voormalige cacaoplantage rondlopen. Direct krijgen we al heel wat prachtige vogels te zien. Turquoise Tangaraâ€™s, meerdere gele Kuiforopendolaâ€™s, veel Great Kiskedieâ€™s (echte Grietjebie) en ook de Lesser Kiskedie.

Bij het water een groen gekleurde ijsvogel, Green-and-rufous Kingfisher.

Aan de overkant een Cinnamon Atilla (prachtig kaneelkleurig vogeltje). Later zien we op een bruggetje ook nog de American Pygmy-kingfisher (ijsvogeltje). Verder de Bisschopstangara en een Naaktooglijster.

Dag 3. zondag 15 februari

Varen bij Alkmaar

We krijgen een lunch mee en een busje brengt ons naar de rivier Commewijne bij Alkmaar, waar we in een motorboot stappen. Onderweg overal minibromeliaâ€™s op de telefoondraden groeien. Vanaf de boot zien we o.a. de Moerasbuizerd, nu en dan een â€œSnowyâ€• (Amerikaanse kleine zilverreiger, met zijn gele snavelbasis).

We varen langs Alkmaar en langs een boom vol zwarte gieren (ook wel oneerbiedig aangeduid als vliegende kip).

Aan de overkant van de brede rivier veel Kleine Zilverreigers, de Amerikaanse. Ook

veel Kleine Blauwe (die zijn pas echt blauw, vergeleken met de onze). Daar zit ook een enorme Kingfisher (ijsvogel) en een aantal keren zien we een visarend vliegen. Veel Lachmeeuwen zwermen hier en ook Keizersterns. Tussen de Mangrovebomen ontwaren we enkele Rode Ibissen.

Dag 4. maandag 16 februari

Uitholling overdwars

Veel wegen hier zijn zo slecht, dat het busje regelmatig rechts of op zâ€™n minst in

het midden moet rijden om de vele kuilen te ontwijken.

Bij een kruising slaan we de weg naar Brownsweg in, die nog slechter is. Na een paar km kunnen we niet verder. Er is een hele file van vrachtwagens met stenen ontstaan. Die moeten ze verderop brengen, want de weg wordt voorbereid voor asfaltering.

Er is door het slechte weer een diepe kuil in de weg ontstaan, waar de wagens niet op eigen kracht doorheen kunnen. Een shovel duwt ze er door. Er is veel bekijks en menigeen oppert dat zoâ€™n wagen hier zâ€™n lading zou moeten lossen om het gat te dichten.

Maar ja, de Chinezen die dat werk doen moeten de stenen elders lossen. Onze chauffeur aarzelt om door de kuil te gaan, maar uiteindelijk waagt hij het, zonder ons. Voorbij Brownsweg slaan we de weg in naar Brownsberg, een lange slechte af en toe behoorlijk steil stijgende weg. Een tegenligger op een ongelukkig punt zorgt er voor dat we zelfs een stukje terugglijden en dat de motor over zâ€™n toeren raakt. De chauffeur vraagt ons het laatste stuk te lopen, want er komen nog een paar steile stukken.

Een agoeti steekt voor ons over en overal horen we kikkers.

Op Brownsberg worden we in een paar eenvoudige kamertjes ondergebracht, met een gezamenlijke koude douche.

Dag 5. dinsdag 17 februari

Het stikt hier van de kikkers

Aan het eind van de middag nog een wandelingetje naar de top van de Brownsberg, vanwaar je een goed uitzicht hebt over het Brocopondomeer. De voormalige bomen steken nog boven het water uit. Er wordt daar nu prima hardhout uit geoogst.

Vroeger woonden er indianen, die in andere dorpen zijn ondergebracht toen men er een stuwdam bouwde en het dal vol water liep. Overal hoor je keihard hier het geluid van kikkers. Er komen hier wel 75 soorten voor, o.a. de pijlgifkikker.

Dag 6. woensdag 18 februari

muzikantje

Het is weer wat nevelig, zodat we eerst ontbijten. Daarna gaan we met het busje een eind verder op het plateau vogelen.

Martijn (die veel geluiden uit zâ€™n hoofd heeft geleerd) hoort meteen de Musician Wren, als we uitstappen. Een heel mooie melodietje. Deze antwoordt wel op het ipod luidsprekertje, zelfs meerdere, maar ze komen niet te voorschijn.

De vogelbijbel

Op een open plek waar bloeiende bomen en bomen met bessen zijn gaan we zitten. Af en toe een kolibrie. Helemaal boven in een hoge boom landt een prachtige blauwe vogel. Aan de hand van het dikke boek, dat onophoudelijk door de bezitters wordt geraadpleegd, wordt vastgesteld dat het de Green Honeycreeper is.

Dag 7. donderdag 19 februari

Er is geen licht

Na nog een heel stuk over een zgn. bruinzandsavanne bereiken we Pakuli Landing

op het Coesewijnereservaat. Daar zijn slechts 6 bedden beschikbaar in een lodge. De generator die hier normaal gesproken stroom opwekt is stuk (en voor reparatie opgestuurd naar Paramaribo), zodat we in donker ons bed moeten opmaken en de klamboe bevestigen met touwtjes. Onder een afdak is inmiddels een serie hangmatten met klamboes aangebracht voor de anderen.

Vleermuizen door ons huis

~ s Nachts laten we alles open staan. Er vliegen regelmatig vleermuizen door ons huisje, maar daar kun je het toch niet tegen afsluiten. Ze kunnen tussen de wanden en het dak door vliegen. ~ Is ook wel goed, want ze vangen de muggen voor ons. Hopelijk vallen deze geen mensen aan.

Dag 8. vrijdag 20 februari

buidelnesten

Bij het gebouwtje waar we eten staat een hele boom met Red-rumped Caciques, buidelspreeuwen, en hun nesten, grote zwarte vogels met een flinke gele snavel, blauw oog en rode rug. We zien hoe ze hun hangende nesten afbouwen door er draadjes in te vlechten, waarbij ze hun lange snavel als naald gebruiken. In de bloemen erboven verschillende prachtig gekleurde kolibries (veel van deze kleine vogeltjes hebben namen van edelstenen).

Dag 9. Zaterdag 21 februari

Met de korjaal de rivier op

Vannacht weer een geweldige sterrenhemel (goed te zien in dat stikdonker hier) en aardig koud, vooral voor de hangmatslapers. Zou het vandaag beter weer zijn?

Het is onze beurt om te gaan varen. We kunnen niet met de hele groep in de boot. We boffen want de lucht wordt strak blauw. Het water is nog spiegelglad, zodat de begroeiing langs de oevers die op veel plaatsen in de rivier staat, zich door de spiegeling verdubbelt.

In de motorboot glijden we over het water en verderop snellen we met opspattende boeggolven over de Coesewijne.

Alle ijsvogels

Af en toe stoppen we om een waargenomen vogel beter te bekijken. We zien maar liefst (alle) 5 soorten ijsvogels, o.a. de Amazon Kingfisher, de Ringed Kingfisher en twee Pygmy Kingfishers, die voorbij snellen. Een Rufescent Tiger-heron vormt ~ geheel met een dode boom. De reiger is bruin gestreept. Een Greater Ani laat zich goed zien, zwart met blauw oog en blauw op de rug, grijze snavel met bult.

Dag 10. Zondag 22 februari

Een jaguar

Op de witzandsavanne worden jaguarsporen ontdekt. Op de arme grond van dit gebied groeit minivegetatie, ook hele kleine zonnedaauw. Qua vogels is hier niet veel te beleven, zodat we maar langzamerhand terugrijden.

Loes ontdekt op een boom een eigenaardig nest in aanbouw waar blauwe levensgevaarlijke wespen van 4 cm (*Synoeca surinama*) bezig zijn. Hij waarschuwt zijn vijand door op het nest te trommelen, wat iemand tot de uitspraak bracht:

~ When he is drumming, you better can start running ~ aldus Jan Timmer.

Chauffeur met arendsogen

Inmiddels is Jan de Warbling Antbird aan het lokken. Dankzij de chauffeur met zijn arendsogen ontdekken we hem in het struweel: gestreept kopje, grijze borst (en volgens het plaatje in het dikke boek, de rug wit gespikkeld, stuit kastanjebruin.

Vanaf een plas vliegt een Kapreiger op naar een boomtak. We kunnen hem goed bekijken, vanuit de auto: witte reiger, vanillegele borst, zwarte petje met 2 witte

pluimen, blauwe snavel!

John heeft rijst met groenten en kippenpoten en " vleugels klaar gemaakt. Na het eten gaan we nog een wandelingetje maken in het bos achter Pakuli Landing. Wat zijn de Palmtangara's (olijfgroen) prachtig!

Gevaarlijke wesp

In een bloeiende struik wordt een Spinnendoder ontdekt, een griezelige zwarte wesp van 6 cm met bruine vleugels. Dat beest steekt en verlamt de spin, die hij als prooi vangt en legt zijn ei daarin. De spin blijft wel leven (voorlopig) en dient t.z.t. als voedsel voor de larve.

Dag 11. maandag 23 februari

HÃ©, daar ligt nog een tandenborstel

Om een uur of kwart over tien vertrekken we, nadat John de lunch heeft klaargemaakt en alles is ingeladen.

In een dorpje in de buurt doen we een winkeltje aan, omdat Tobias zijn tandenborstel op Brownsberg heeft laten liggen. Otte dacht nog: "Ã©, daar ligt nog een tandenborstel• .

In een winkel van Sinkel hebben ze het begeerde artikel. Geen AA-batterijen, die ik zou willen kopen, reserve voor de toch wel onmisbare zaklantaarn. Ze hebben wel Engelse staven.

Dag 12. dinsdag 24 februari

Nog een wespennest

Op " het plateau"™, een soort voorberg van graniet, wachten we en gaan we ons lunchpakket opeten. Geert die nieuwsgierig een vogelnestje wil bekijken wordt aangevallen door drie wespen, die hem ook steken. Er zat een wespennest naast. Gelukkig staat John daar nog even te rusten. Hij plukt 3 verschillende blaadjes en wrijft daarmee over Geerts hand. Het helpt meteen.

Baden in de kreek

Bij het Researchstation gaan we baden in de nabijgelegen kreek. Daarna lopen we nog een keer terug naar het plateau, om te kijken naar de bijzondere begroeiing langs de randen en in de kuilen en dalen. Diverse mooie bloemen, ook 2 soorten orchidee's, bloeiende cactussen en andere stekelige planten. Het is bijzonder om te zien hoe in dit keiharde graniet in de loop der tijden toch sleuven zijn gesleten, waardoor het water wegloopt.

We eten een lekker bakje aardappelen met zoute vis.

Dag 13. woensdag 25 februari

vleermuizenpoep

Het ligt wel lekker in de hangmat van dit kamp, al slaapt het niet zo goed. Op je zij liggen kan wel, maar dan ligt je toch wel in een rare draai.

Het is wel vies in het hok dat ons is toebedeeld, overal zit vleermuizenpoep en de beesten vliegen "™s nachts ook in en uit, maar wel rustiger dan in de grote slaapzalen, waar men flink snurkt.

in donker de Voltzberg op

We gaan om vijf uur op pad in het pikkedonker, met zaklantaarns, onderweg elkaar waarschuwend voor de takken, stenen en boomwortels van het regenwoud. Gids Wilfred met "™h kapmes voorop, om eventuele slangen te verjagen. Voordat we gaan klimmen wachten we tot het zo licht is, dat we zonder lantaarns verder kunnen. Het is klauteren door een nauwe kloof, over gladde stenen omhoog. Dan behoorlijk steil over het graniet, wat heel stroef is, maar hier en daar wel glad, als het nat is of een beetje mossig.

Klimmen gaat nog wel, maar hoe komen we straks weer beneden?

Het is een indrukwekkend gezicht om het geboomte te zien, enigszins in de nevel gehuld. Op de top (240 m) valt het uitzicht een beetje tegen, omdat het nevelig blijft. De opkomende zon laat zich niet zien, net als de gierzwaluwen, waar Jan zo op gehoopt had. Na een half uurtje zakken we toch maar weer af naar het eerste plateau. Daar gaan we nog even op de grond zitten. Eigenlijk is het daar nog mooier. We zien er toekans (met hun enorme snavel) en twee kleine blauw met gele vogeltjes, *Violaceous euphonia*.

Dan dalen we verder af. Dat valt behoorlijk mee, omdat het graniet erg stroef is.

Dag 14. donderdag 26 februari

mislukte kreekoversteek

Een paar keer worden nog vogels gelokt, maar na enkele pogingen geven wij er de voorkeur aan om op ons gemak door te lopen. Bij *Ã©Ã©*n van de krekken die we over moeten steken struikelt Loes over een plantwortel en valt voorover in de modder. Die fout wil ik niet maken, maar ik grijp me *â€* ondanks waarschuwingen *â€* vast aan een liaan, die meegeeft, waardoor ik *mâ€™* evenwicht verlies en in de kreek stap. Het water loopt in mijn schoenen.

Dag 15. vrijdag 27 februari

topvogelplek

Vanmorgen ontbijt om 6.30 u, zodat we om 7.00 u naar de airstrip kunnen gaan. Een prima plek om grote vogels goed te zien: o.a. de Giant Cowbird (lijkt een beetje op onze kraai), verschillende rood, geel, wit, blauw en zwart gekleurde toekans, de enorme zwart met witte Piping Guans met hun rare kop (die met hun vleugels klapperen, als ze vliegen), *Araâ€™*s, Silver-beaked Tanager (zwart met fluweelrood), de schitterende *Violaceous Trogon* (blauw met geel en gele oogring).

Na de feestelijke slotlunch van John (zoete aardappel, cassave, zout vlees met veel fruit toe *â€* alles moet op) gaan we de bagage naar de airstrip brengen.

*EÃ©*n voor *Ã©Ã©*n moeten we worden gewogen op een wiebelige weegschaal, ook onze bagage; de uitkomsten worden genoteerd op een kladblok. De capaciteit van het vliegtuig is beperkt.

Als we zijn ingestapt taxiëert het vliegtuigje naar het begin van het grasveld. De propellers gaan keihard draaien en na een paar honderd meter gaan we de lucht in. Onder ons het oerwoud in vele tinten groen, maar ook paars bloeiende bomen.

Rivieren slingeren er doorheen. Dat is nog eens vliegen!

Dag 16. zaterdag 28 februari

Op de terugweg van plantage Peperpot worden we bij de markt uit de bus gezet, om wat in Paramaribo rond te kunnen kijken.

Door de Domineesstraat en de Jodenbreedstraat lopen we langzamerhand richting Eco Resort, langs de Palmentuin met het standbeeld van Henk Arron, door de Kleine Waterstraat

Om 1 uur gaan we met de bus naar de Cultuurtuin, een voormalige botanische tuin.

Daar is het heel mooi en zien we prachtige vogels, de hele kleine Spotted Tody-Flycatcher, de Black-throated Mango (kolibrie). In het bos wordt de Crimson-hooded Manakin gelokt: We zien twee zwarte vogeltjes met vuurrode kop en borst.

Twee rode spreeuwen (knalrode borst) en in een meertje een kaaiman. zwoel

Na het avondeten bij Chi Min wandelen we in de voorlopig laatste zwoele zomeravond terug naar ons hotel. We hebben haast de neiging om nog wat langer door te lopen.

Dag 17. zondag 1 maart

Weg naar Zee

Ook vanmorgen weer een uitgebreid ontbijtbuffet. Om 7 uur rijden we met het busje

naar de Weg naar Zee. Op het Onafhankelijkheidsplein zien we een wedstrijd met zangvogeltjes in kooitjes. Als we door Paramaribo rijden valt weer op hoe de gebouwen van allerlei religies broederlijk naast elkaar staan of op steenworp afstand, de synagoge naast de moskee.

Rode en geel

Vanuit de auto zien we heel wat mooie vogels; soms stappen we ervoor uit. Katoenvogeltjes, rode spreeuwen, koereigers (naast en op het vee), Jacana™, Ani™, de Yellow Oriole (fel geel met een zwart maskertje), Yellow-hooded Blackbird (zwart met een gele kop).

Bij de Atlantische Oceaan en het crematorium wachten we tot het eb wordt. Regelmatig vliegen en slierten rode Ibissen voorbij en diverse soorten reigers. Extra bijzonder zijn een viertal fregatvogels, dat overvliegt. Veel strandlopertjes zwermen heen en weer. Ook Regenwulpen komen voorbij.

Frans van der Feen

TWEEDE AMSTERDAMSE STADSVOGELDAG: Amsterdam als vogelparadijs

Op zondag 31 mei vindt in Park Frankendael de tweede Amsterdamse Stadsvogeldag plaats. De Vogelwerkgroep Amsterdam werkt (VWGA) samen met het Stadsdeel Oost-Watergraafsmeer. In het hele weekeind van 30 en 31 mei is in park Frankendael het Bloeifeest met als centrale thema™ duurzaamheid en ecologie. Op beide dagen is er van alles te doen: film, de volkstuinten zijn open, bbq met verantwoorde producten, optredens, wereldkoken met kinderen, enz.

Op zondag is er een grote ecologische markt met overheerlijke en ambachtelijke producten, duurzaam vervaardigde kleding, planten, enz. En op zondag is de Stadsvogeldag!

Er wordt een programmakrant gemaakt die in Oost Watergraafsmeer huis-aan-huis wordt rondbezorgd.

Voor de meeste mensen is de stad de eerste plek waar ze in aanraking komen met natuur en dus met vogels. Dat klinkt misschien gek, maar is niet zo vreemd als je bedenkt dat meer dan 90% van de Nederlandse bevolking binnen de bebouwde kom woont. Ook voor sommige vogelsoorten is de stad het belangrijkste leefgebied. Mensen en vogels delen dezelfde leefomgeving. Als wij die omgeving veranderen, is dat ook van invloed op het leefgebied van de vogels, in positieve en negatieve zin. De achteruitgang van bv. de huismus is in belangrijke mate het gevolg van veranderingen in stedenbouw. Aan de andere kant maken de Turkse tortelduif en de gierzwaluw juist gebruik van de hoogbouw in de stad.

Een stad met veel vogels in een goed woongebied voor mensen. Daarom is het ook belangrijk bewust met de vogels om te gaan, maar jammer genoeg weten veel mensen niet hoe ze een bijdrage kunnen leveren. Daar willen we op deze 2e Amsterdamse Stadsvogeldag aandacht aan besteden.

Programma:

• De kramen die door ons zijn uitgenodigd (KNNV, Vogelbescherming NL, WereldNatuurfonds, Oeverlanden blijven, enz.), zijn onderdeel van de grote ecologische markt. Dus veel bezoekers! Vervolg programma:

â€¢ Lezingen in het Koetshuis van Huize Frankendael:

11.00 uur De Huismus door Jip Louwe Kooijmans, Vogelbescherming Nederland

11.45 uur Vogelvriendelijk bouwen door Daan Bruggink, ORGA architect

12.30 uur Stadvogels, stadsberen en andere dieren door Martijn de Jonge, fotograaf

13.15 uur Vogelvriendelijk bouwen door Daan Bruggink

14.00 uur Stadvogels, stadsberen en andere dieren door Martijn de Jonge

14.45 uur De Huismus door Jip Louwe Kooijmans

â€¢ Elk half uur (11.00 uur, 11.30 uur, enz. t/m 15.00 uur) start er een vogelexcursie door het park. De excursies duren een uur. Melden bij de kraam van de VWGA.

N.B. Er is een extra excursie op zaterdag om 7.00 uur. Verzamelen bij de ooievaar.

â€¢ Gedichtenroute door het park.

â€¢ Een nieuwe serie ansichtkaarten is te koop bij de kraam van de VWGA.

â€¢ Speciale uitgave van De Gierzwaluw over de vogels in park Frankendael is te koop bij de kraam van de VWGA.

â€¢ Nestkasten schilderen. Melden bij de kraam van de VWGA.

â€¢ Uilenballen pluizen om 13.00 uur en 15.30 uur. Melden bij de kraam van de VWGA.

â€¢ De scoutinggroepen van het park organiseren kinderprogrammaâ€™s.

â€¢ Schilderijen maken met kinderen.

â€¢ Sneltekenaar van vogels.

Voor verder informatie: zie de website www.vogelwergroepamsterdam.nl of belt u met ondergetekende.

Tot de 31e mei

Hanna Hirsch, secretaris Vogelwergroep Amsterdam (VWGA)
020-6462240

STAND VAN ZAKEN KNSF-terrein

Al een aantal jaren houdt onze afdeling zich, in samenwerking met de Vogelwergroep Amsterdam, bezig met het KNSF terrein bij Muiden. Het KNSF terrein beslaat zoâ€™n 70 hectare en ligt pal ten westen van het stadje Muiden, grenzend aan de IJmeerdijk. Het gebied bestaat voor meer dan de helft uit moerasbos. Verder uit weiland en rietland. Er komen ongeveer 50 soorten broedvogels, 7 soorten vleermuizen, ringslangen, rugstreepadden en andere bijzondere dieren voor.

Door de ligging zo tegen het IJmeer (ter plaatste een Natura 2000 gebied) aan leent het terrein zich bijzonder voor natuurontwikkeling.

Dit gebied wordt nu al een aantal jaren bedreigd door een projectontwikkelaar, die het wil volbouwen en daarbij weinig middelen lijkt te schuwen om dat doel te bereiken. Het voert te ver om hier nu de hele geschiedenis uit de doeken te doen.

Een paar van de belangrijkste zaken worden hieronder vermeld.

De gemeente Muiden heeft een aantal jaren geleden een intentieverklaring getekend voor de bouw van een groot aantal huizen. De gemeenteraad had hier aanvankelijk nogal wat bedenkingen tegen, maar de wethouder bezwoer hun dat als de gemeente nu niet zou tekenen, er een aanwijzing van de provincie zou volgen. Toen de raad om bewijs vroeg, zij hij dat hij dat op dat moment niet had, maar dat hij er wel binnen een week voor kon zorgen. Vervolgens is de gemeenteraad akkoord gegaan en de wethouder is nooit meer met bewijs gekomen. Daarna volgden verkiezingen, met als

inzet het KNSF terrein. Deze werden gewonnen door de oppositie, die daarna met de gebakken peren zat.

Het nieuwe college werd namelijk al snel geconfronteerd met de eerder getekende intentieverklaring. Middels diverse gerechtelijke procedures werd het college vervolgens gedwongen te doen wat de projectontwikkelaar wilde. Uiteindelijk heeft men een voorontwerp bestemmingsplan gemaakt, waarin de wensen van de projectontwikkelaar bijna volledig gehonoreerd werden. Hiertegen hebben wij als KNNV afdeling een zienswijze ingediend, waarin we constateerden dat aan een groot aantal wettelijke verplichtingen niet voldaan was en dat de plannen in strijd waren met een flink aantal milieuwetten.

Hierna is er iets opmerkelijks gebeurd. De projectontwikkelaar heeft een brief aan gedeputeerde staten geschreven, waarin ze stelt dat er met de gemeente Muiden niet te werken valt, en waarin ze aan de provincie vraagt de regie rond het bestemmingsplan over te nemen. De provincie heeft dit momenteel in beraad.

Wij vermoeden dat de projectontwikkelaar tot deze actie is gekomen, omdat ze is gaan beseffen dat de juridische basis voor het bestemmingsplan nogal zwak is, als zij op deze manier met de gemeente blijft werken.

Ongeveer half mei spreekt de ruimtelijke ordening commissie van provinciale staten hierover. Voor ons is dit een kans om in de planvorming in te breken en onze standpunten naar voren te brengen opdat we een en ander een gunstiger wending kunnen geven. Wordt vervolgd.

Jan Timmer

NATURA

De landelijke vereniging laat tegenwoordig het blad Natura bezorgen door het bedrijf Netwerk VSP. VSP is aanzienlijk goedkoper dan TNT Post. En die besparing is gebruikt om de kwaliteit van Natura verder te verhogen. Maar er zijn in 2008 wel meer klachten ontvangen over de bezorging. En het kan niet worden uitgesloten, dat er meer aan de bezorging mankeert, dan blijkt uit dat aantal klachten.

Daarom is het van belang te melden, indien een nummer van Natura niet is bezorgd. Bovendien wordt dan een exemplaar nagezonden.

De verschijningsdata van de Naturaâ€™s in 2009 zijn: de week van 13 februari, 10 april, 29 mei, 10 juli, 25 september en 13 november met een spreiding van tenminste een week. En ook loopt de planning soms een week uit.

Klachten kunnen worden gestuurd aan: KNNV Landelijke Ledenadministratie
J.H. Schuurmans, Monnikenweg 2, 5682 PD BEST
tel 0499-399429, email ledenadministratie@knnv.nl

NAAM GEBIED: BOTSHOL

In het kader van het Natura 2000 project van de KNNV landelijk komen er brochures uit over een groot deel van de Natura 2000 gebieden in Nederland. De KNNV Amsterdam organiseert drie excursies met een fluisterboot van Natuur monumenten naar het Natura 2000 gebied de Botshol onder leiding van Jan Simons. Jan Simons heeft samen met Peter Veen de tekst voor de brochure over Botshol samengesteld. Wij bieden u de tekst alvast aan in Blaadje, zodat u zich op de excursie kunt voorbereiden en verheugen.

Algemene introductie

Botshol ligt ten zuidwesten van Abcoude en kan gemakkelijk worden overzien vanaf de kades langs Oude Waver en Winkel. In de 11e eeuw werd begonnen met de ontginning van het gebied vanaf de oeverwallen langs de veenriviertjes. Vanaf 1777 werd er veen afgegraven. Op de kaart uit 1900 kan men zien dat het centrale deel van Botshol compleet was verveend. Alleen het Groot Kooibosch (voormalige eendenkooi) en een aantal kleine legakkertjes staken nog boven het water uit. De vervening in de Vinkeveense Plassen kwam pas na 1900 op gang. De verveners volgden tijdens de vervening nauwkeurig de grens van de echte veengronden. De kleiige veengronden langs de veenriviertjes, die ongeschikt waren voor de turfwinning, werden niet afgegraven. Botshol is na 1900 niet wezenlijk veranderd. Alleen de totale oppervlakte water is wel afgenomen met ongeveer 40% en dit nieuwe land bestaat vooral uit *â€™TMaanwassenâ€™TM*, de plaatselijke naam voor vlechtmatjes van riet en biezen die zich uitbreiden over het water en waarop een moerasbegroeiing groeit.

Botshol neemt in de Westnederlandse veenplassen een geheel eigen plaats in omdat het watersysteem afwijkt van andere veenplassen in deze regio. Dat komt omdat Botshol veel water verliest aan de diepgelegen droogmakerij Groot Mijdrecht die aan de westkant aan Botshol grenst. Om de verliezen te compenseren wordt water ingelaten uit de Oude Waver. De cirkel is daarmee rond want dit inlaatwater komt voor een deel weer uit diezelfde droogmakerij.

Botshol bezit zes habitats en vier soorten van Europese betekenis die opgenomen zijn in de Europese Habitat Richtlijn.

Natuurwaarden

Botshol is bekend om de bijzondere hydrobiologische levensgemeenschappen in plassen en sloten. Het watermilieu in Botshol kan worden getypeerd als zwak brak, helder, kalkhoudend tot kalkrijk water. De voedselrijkdom van het water is laag. Kranswieren zijn gebonden aan dit watermilieu. Dit type wateren is zeldzaam in ons land en is buiten Botshol grotendeels beperkt tot het Naardermeer, de Loenderveense Plas en de Randmeren. We zijn goed geïnformeerd over de aanwezigheid van de verschillende kranswiersoorten in Botshol omdat meerdere generaties onderzoekers vanaf 1945 de kranswervegetaties hebben onderzocht. In de jaren veertig van de vorige eeuw groeiden er 5 soorten kranswieren waaronder sterkranswier en stekelharig kransblad het meest algemeen waren. Sterkranswier, een soort die stervormige zetmeelbolletjes maakt voor de ongeslachtelijke voortplanting, domineerde in de Grote Wije en Kleine Wije. Ook groot nymfkruid groeide in het centrale deel van de plassen. Dit bleef zo tot in de jaren zestig. In de jaren zeventig en tachtig blijkt echter dat de kranswieren zeldzaam waren geworden en ook groot nymfkruid sterk achteruit was gegaan. Er werden in 1989 maatregelen genomen om de waterkwaliteit te verbeteren. Binnen enkele jaren werd een spontaan herstel waargenomen. Negen kranswiersoorten vestigden zich waaronder de zeldzame soort gebogen kransblad de dominantie overnam van sterkranswier. De onderzoekers veronderstellen dat de reden hiervoor is dat met de maatregelen ook het zoutgehalte sterk toegenomen is.

Drie vissoorten van Europees belang zijn van belang: bittervoorn, kleine modderkruiper en rivierdonderpad. De bittervoorn is afhankelijk van rijke watervegetaties. In zoetwatermossels worden de eitjes afgezet. De kleine modderkruiper leeft in zoet, ondiep water van meestal wat kleinere afmetingen. De rivierdonderpad leeft vooral langs stenige substraten waar water een verhoogd

zuurstofgehalte heeft door de golfslag.

Er huist een kolonie meervleermuizen in de kerk van Vinkeveen. Deze dieren foerageren op insecten boven het water van Botshol in de avond en de nacht. In Botshol broedt ieder jaar de krooneend. De krooneend foerageert op waterplanten, bij voorkeur op kranswieren en daarvan met name op het sterkranswier. Ook broedt er een kleine kolonie zwarte sterns op kunstmatige vlotjes. Verder zijn er de algemene rietvogels te zien en te horen zoals de kleine karekiet, bosrietzanger, rietgors, en de minder algemene snor. De laatste jaren kan men er â€™s zomers geregeld de heilige ibis zien vliegen, een exoot afkomstig uit ZO.Europa, die hier ook broedt. Ook de visarend komt er graag vissen, en natuurlijk ook de aalscholver (een kleine kolonie heeft zich in Botshol gevestigd) en de ijsvogel.

Beheer en ontwikkeling

Het hydrologische systeem van Botshol bestaat uit een ingewikkeld cascadesysteem waarbij het water verandert van chemische samenstelling. Botshol verliest sinds de inpoldering van de droogmakerij Groot Mijdrecht veel water dat ondergronds afstroomt naar dit gebied. Dit water ondergaat een chemische verandering omdat het zich mengt met brak kwelwater uit de diepe ondergrond. Het teveel aan water wordt uit de droogmakerij, polder Groot Mijdrecht, gepompt en komt in de Oude Water terecht. Dit water wordt vervolgens ingelaten in Botshol. In de jaren 70 en 80 van de vorige eeuw ontstonden er serieuze problemen met de waterkwaliteit. Het water in Botshol werd troebel en de waterplanten verdwenen voor een groot deel zoals reeds beschreven. Er werd alarm geslagen en in 1989 werden maatregelen getroffen: er werd een installatie gebouwd die fosfaat met ijzer laat bezinken in een geïsoleerd petgat achter het inlaatpunt (Krakeelakkers, zie kaartje)). Ook het landbouwgebied rond Botshol dat overtollig en vermest water via het plasgebied loosde, werd afgedamd. Reeds enkele jaren later werd vastgesteld dat de maatregelen succesvol waren: de kranswieren kwamen weer terug, evenals het groot nymfkruid dat op veel plaatsen zeer massaal voorkomt. Een stabiele situatie werd evenwel niet bereikt.

In 2008 is een aanvang gemaakt met nieuwe natuurontwikkeling in de droogmakerij Groot Mijdrecht. Zo zal de wegzijging vanuit de Botshol naar de droogmakerij wat afnemen hetgeen gunstig is voor de waterkwaliteit in Botshol, terwijl in de polder Groot Mijdrecht nieuwe natte natuur ontwikkeld kan worden, hetgeen voor een deel al gebeurd is

Wat is er te doen door de seizoenen heen

Het moeras- en plasgebied heeft in alle seizoenen schoonheid en aantrekkelijke recreatiemogelijkheden. Wandelen en fietsen langs de riviertjes Oude Waver en Winkel en over de Botsholsedijk die de polder Groot Mijdrecht omgrenst, is in alle seizoenen de moeite waard. Een mooie â€™mp3â€™ rondwandeling is de recent door Natuurmonumenten uitgezette wandelroute van 12 km, gemakkelijk te vinden via www.natuurmonumenten.nl Bij deze Podwalk leidt de digitale boswachter je langs de mooiste plekjes over de Ruigkade tussen Botshol en de aangrenzende Vinkeveense Noordplas en over paden en dijken langs de riviertjes Winkel en Oude Waver rond de aangrenzende polders. Op 12 punten wordt uitleg gegeven. Het startpunt is bij de Werkschuur van Natuurmonumenten aan de Botsholsedijk (punt 1 op het kaartje). De route is niet toegankelijk tijdens het broedseizoen, 15 maart â€™ 15 juni.

Voor varen met de roeiboort kun je buiten het broedseizoen terecht bij de boerderij

van familie Verweij (punt 2 kaartje), waar een boot voor 5 euro/uur te huur is. Wat is er mooier om vanaf een roeiboot in het heldere water te turen en de waterplanten, kranswieren en scholen van jonge visjes onder je langs te zien glijden? Een leuke rondvaart is vanaf de botenverhuurplaats een stukje van de smalle Bruggesloot (zie kaartje voor deze naamsaanduidingen) door en de eerste afslagmogelijkheid naar rechts te nemen, vervolgens naar de Kleine Wijje, deze oversteken en om het Grote Kooibos heen de Grote Wijje op te varen, en dan noordwaarts langs de kleine eilandjes (restanten van vroegere legakkers) weer naar links insteken in de brede vaart van Vliet, en weer terug door de Bruggesloot naar het beginpunt. Voor groepen van maximaal 25 personen is een rondvaart mogelijk met de fluisterboot van Natuurmonumenten, start vanaf de Werkschuur aan de Botsholsedijk (punt 1). Deze vaarexcursies zijn op iedere woensdag en zaterdag van 10.00 – 12.00u, vanaf de eerste woensdag of zaterdag na 15 juni tot de laatste woensdag of zaterdag in juli. Aanmelding bij de boswachter: tel. 06.54295204. Kosten voor leden van Natuurmonumenten 8, voor niet-leden 12, en voor kinderen tot 12 jaar 4 euro. Op de Grote Wijje is ook een beperkte mogelijkheid van zwemmen en zonnen (punt 3), ook weer alleen buiten het broedseizoen. Als het – winters voldoende vriest, wordt er een schaatsroute van c 10 km uitgezet door het hele plas- en moerasgebied. Een koek- en- zoopie-kraam staat dan op de Grote Wijje (punt 4). Per fiets of auto is het nieuwe natuurontwikkelingsgebied Waverhoek te bezoeken, in de polder Groot Mijdrecht tussen het Fort in Botshol en de Botsholse Dwarsweg in de polder Groot Mijdrecht. Dit is het eerste resultaat van het natuurontwikkelingsplan De Venen, waarbij een groot aaneengesloten moeras- en plasgebied gecreëerd wordt vanaf Botshol tot de Nieuwkoopse Plassen. Het is een met kleine dijken omzoomd rechthoekig gebied met sloten en enkele grotere plassen van c 1 m diepte. Over de dijkes kun je een 2,5 km lange rondwandeling maken. Je kunt er mooi velerlei soorten water- en moerasvogels zien als krakeend, smient, kuifeend en waterral. Verder steltlopers, als grutto en tureluur, alsook lepelaars en ooievaars. In het omringende grasland zijn het hele jaar door veel grauwe ganzen te zien. Kortom, Botshol is een parel van rust en schoonheid in het Groene Hart van het drukke Randstadgebied, en het is van het grootste belang om hier zorgvuldig mee om te gaan, zodat ook toekomstige generaties er van kunnen genieten.

Jan Simons & Peter Veen

JAARVERSLAG Planten- en paddenstoelenwerkgroep 2008

De werkgroep kwam in totaal 16 maal bijeen, 7 maal in het voorjaar (maart-juni) in de IPABO-school aan de Jan Tooropstraat 136, – maal in het veld (juli: Fransche Kampheide en/of Fransche Kamp en/of Kamphoeve: Bussum-zuid) en – maal ten huize van Nel Ypenburg (augustus) en 7 maal in de herfst (september-december) weer in IPABO-school. De bezigheden van onze werkgroep tijdens deze bijeenkomsten kan grotendeels overgeschreven worden uit Jaarverslag in Blaadje 08-1. Zo werden werkgroepavonden zoals gewoonlijk besteed aan demonstratie en determinatie van planten- en paddenstoelenmateriaal, waarvan in het voorjaar grotendeels planten en in het najaar een mix van planten en paddenstoelen op tafel gebracht werden. Nog steeds waren Nora van der Meijden en Hans Schut sterk met het demonstreren van (voor hun bekende) plantensoorten, wilde, maar ook vooral gekweekte planten uit tuinen en plantsoenen.

Binoculair en flora – waren altijd aanwezig; Heukels en Eggelte voor Nederlands materiaal en op verzoek zo mogelijk andere Europese (of nog verdere) flora –

werden gebruikt. In 2008 heeft Eggelte een "Botanisch woordenboek" (met verklaring van floristische termen) gemaakt en dat is tijdens de KNNV-vergadering in januari 2009 vertoond: uitstekend bruikbaar samen met zowel Heukels als Eggelte (en andere flora's).

Determinatie van paddenstoelen was (en blijft nog altijd) veel moeilijker dan van planten, zeker als ze alleen microscopisch op naam gebracht konden worden. In dat geval gingen ze mee naar huis, hetzij door de verzamelaar, hetzij door ondergetekende, want microscoop met bijbehorende instrumenten konden niet mee naar school.

De jaarlijkse orchideeëntellingen aan de Amstelveense Poel waren uitgevoerd op dinsdag 10 juni (Rietorchis) en maandag 23 juni (Nachtorchis), ongeveer in de zelfde periode in 2007, maar ongeveer twee weken eerder dan in de periode van 2006.

Maar de oogsten van zowel Rietorchis als Nachtorchis waren totaal onverklaarbaar; zie deze cijfers Rietorchis (2006): 1704; (2007): 784; (2008): 425; Nachtorchis (2006):241; (2007):243; (2008):44. Evenals in 2006 en in 2007 konden we ook in 2008 wederom de zgn. binnenlanden (de percelen 9414, 16, 18 en 20) inspecteren omdat ze voor ons bereikbaar waren wegens een door de dienst aangeleverde "uitschuifbare ladder".

Wederom zijn dit jaar geen aparte inspecties gehouden over de moerasflora; waarnemingen over deze soorten, voorzover gezien tijdens orchideeëntellingen, en zelfs nauwkeurig en uitvoerig, zijn wel ingeboekt. Er zijn wel weer twee uitvoerige inventarisaties op paddenstoelen uitgevoerd bij de Poel, gecombineerd door beide werkgroepen, versterkt met enkele leden van een Amstelveense paddenstoelenwerkgroep. Zie overigens Jaarverslag Paddenstoelenwerkgroep voor microscopie.

Voor het twintigste jaar is voor Floron onderzoek aan de wilde flora in kilometerhokken uitgevoerd door enkele leden van onze plantenwerkgroep.

Aangezien de districtcoördinator voor Groot Amsterdam, nl. Norbert Daemen, bezig is een opvolger te vinden zijn er dit jaar weinig kilometerhokken aangevraagd en is er ook geen werkgroepavond beschikbaar laat in de herfst waarop zulke kilometerhokken besproken konden worden met Norbert; gemaakte kilometerlijsten zijn deze keer schriftelijk ingeleverd. Op de laatste werkgroep van het jaar in de school op dinsdag 9 december werden traditioneel dia's en digitale foto's vertoond, dit jaar verzorgd door Nico Schonewille, Henny Vriens, Lida den Ouden en Fred Stroeve.

Het biologie lokaal kon, nu al vanaf 2004, op dinsdagavonden gebruikt worden tussen 19.00 en 21.30 uur.

Op 31 december 2008 stonden 28 min of meer definitief ingeschreven werkgroepleden op de lijst; maar 9 daarvan zijn in 2008 volledig absent geweest. Ook van de andere 19 was de deelname per uiting, zoals ook in alle vorige jaren, meestal niet verder dan gemiddeld 12 tot 15 personen.

Ger van Zanen

JAARVERSLAG paddenstoelenwerkgroep voor microscopie 2008

De werkgroep kwam dit jaar 9 maal bijeen, 4 maal in het voorjaar (maart-juni) en 5 maal in de herfst (september-december), alle ten huize van de familie Vriens.

Twee grote inventarisaties op paddenstoelen bij de Amstelveense Poel hebben we gehouden op 24 oktober en 18 november en verder zijn er incidentele waarnemingen tijdens andere bezigheden (o.a. orchideeëntellingen) opgeschreven. Het totaal van 2008 is daarmee uitgekomen op 93 (102 in 2006 en 111 in 2007). Evenals in 2 vorige

jaren konden we ook dit jaar de "binnenlanden" redelijk bereiken en dus goed inspecteren; desondanks is de oogst iets minder dan verwacht. Van onze drie "spektakel-soorten" was er dit jaar ook *Ascom* absent, nl. de Bruinschubbige gordijnzwam (*Cortinarius pholideus*), terwijl het habitat waar hij voorheen altijd aanwezig was niet gewijzigd was (enkele solitaire kleine loofbomen o.a. berken in een min of meer moerasachtige omgeving met veel veenmos); de andere twee, de zeer zeldzame Veenmosbundelzwam en het Plooiwaaierje waren wel present. Van de zeven soorten die dit jaar voor het eerst gezien zijn, zijn er drie zeer kieskeurig zijn op hun ondergrond en daardoor goed passen bij het terrein van het veenmosrietland in de Amstelveense Poel, nl. Oranje eikegordijnzwam (bovendien een Rode-Lijstsoort) en Wilgevaalhoed, beide groeiende op een zure bodem en de Greppelmelkzwam (ook deze een Rode-Lijstsoort) groeiende in een berkenbroek.

De ledenlijst van deze werkgroep is ook dit jaar nauwelijks gewijzigd, d.w.z. 9 werkgroepleden, en een redelijk percentage, maar geen 100% per uiting.

Ger van Zanen